

KYRK TUPPEN

Din lokala tidning

ÅRG: 17 NR 2-2016

Treulig sommar önskar

Svenska kyrkan
MULLSJÖ-SANDHEMS
FÖRSAMLING

Möt vårens glada
konfirmander!

*Stort
bild-extra!*

Dop-tema!

Dopet är ett löfte
om livets seger
över döden

Jörgen från
Sandhem har blivit
kändis i bygden

Välkommen på sommarmusik i våra kyrkor!

ALLA ÄR VI VÄRDEFULLA!

Spela roll...

Rollspel är populärt bland ungdomar. I spelet övar de sig i livets olika sammanhang. De får känna på hur det känns att vara både makthavare och i underläge. Det är nog bra att känna hur det känns i båda lägena.

Spelar du och jag någon roll? Svaret på den frågan får bli dubbeltydigt: Vi spelar alla våra roller och vi spelar roll. Att spela roller kopplas ofta till teater och film, men det är i verkligheten vi lever, i det verkliga livet.

Livet är ingen teater, inte på låtsas. Ibland säger någon att det inte spelar någon roll om man finns eller vad man gör. Det låter uppgivet. Allt spelar roll, och även om man ibland kan tycka att man bara har en biroll i sammanhanget är också den viktig, och inte så liten som man själv tycker.

Byggnader har också sina roller, och har spelat roll i olika sammanhang. Jag tänker på bilden som illustrerar Etelkas berättelse ur livet, vilken du kan läsa på sista sidan. Jag tog fotot på House of Terror i Budapest för några år sedan och jag kommer nog aldrig att glömma alla de tårar jag såg bland dem som besökte muséet. I terrorhuset har såväl tortyrkammare som förhörssrum funnits för både nazisternas och kommunisternas hemliga polis.

Detta museums roll är inte bara att visa hur fruktansvärt livet har varit på den här platsen under den här tiden, utan även att få oss att tänka på den framtid som vi är med om att skapa. Det vill ge en känsla av hur det är i fängelseceller och tortyrkammare; en upplevelse av det verkliga livet för många människor.

Den här gången lyfts dopet fram i tidningen, och i dopet går vi in i Jesu liv, och hans livsvillkor; genom död till liv.

När vi ber för dem som döps så ber vi:

Bevara dem med din Ande från att gå vilse i en farlig värld ... Ge dem hopp och mod när livet är svårt och kraft att stå upp för andra.

Det spelar roll, det har betydelse, hur vi lever vårt liv och vad vi gör av våra uppdrag. Det vi gör för någon annan är oerhört viktigt.

Glöm inte. Varken det onda eller det goda!

*Du vet väl om att du är värdefull,
att du är viktig här och nu,
att du är älskad för din egen skull,
för ingen annan är som du.*

Psalm 791

Den här versen sjungs ofta vid dop. Ta till dig av orden, bär dem i ditt hjärta, och tänk på att det spelar roll att du tycker att du är värdefull, då kan du också se värdet i andra människor.

Med dessa ord vill jag önska en skön sommar och hälsa dig välkommen till gudstjänster och arrangemang.

Elisabeth Falk Nilsson
Kyrkoherde i Mullsjö-Sandhems församling

elisabeth.falk-nilsson@svenskakyrkan.se

KYRKUPPEN NR 2-2015

Ansvarig utgivare:
Elisabeth Falk Nilsson

Redaktionskommitté:
Helvi Dahln, Bengt Sköldh,
Marie Barrljung, Rebecka
Zacho och Inger Ridström.

Grafisk form: Peter Jobäcker

SVENSKA KYRKAN

Mullsjö-Sandhems församling
Kyrkvägen 9, 565 31 Mullsjö

Telefon: 0392-122 00

Fax: 0392-109 21

Telefontid: måndag, tisdag,
torsdag, fredag 10-12, 13-15
och onsdag 13-15

E-post: mullsjö-sandhems.forsamling@svenskakyrkan.se

Hemsida:
www.svenskakyrkan.se/mullsjosandhem

Omslagsbilder:
Erik Schalin, Rebecka Zacho
och Helvi Dahln.

Tryck: RN-Offset AB, Habo

Om du bor i Mullsjö kommun
och inte får Kyrktuppen i brev-
lådan, ring utdelaren Svensk
Direktreklam tel. 036-18 76 10
eller e-post: sdr611@sdr.se

BEGRAVNINGSOMBUD

Ingemar Eriksson,
telefon 0392-210 39.

Dopet är ett löfte om livets seger över döden

Text: Elisabeth Falk Nilsson Foto: Fredrik Rydholm

Dopet för oss in i berättelsen om Jesu liv och ger oss möjlighet att förstå vårt eget liv. Dopet är en gåva från Gud och vi kallas till att vara hans medarbetare för det godas tillväxt i världen.

Dopet kan beskrivas på flera olika sätt, ett är med orden ”genom död till liv”. Samma ord används för att beskriva det som hände Jesus påskan år 33. Det låter som för mycket länge sen, men händelserna kommer oss nära och blir innehållet i vårt dop.

Dopet för oss in i berättelsen om Jesus – vi blir en del av den. Omvänt ger berättelsen om Jesu liv, död och uppståndelse oss ord och bilder för hur vi kan förstå vårt eget liv.

... att dö och uppstå med Kristus

Att döpas betyder ursprungligen att doppas; ner i vatten och upp igen. När dopkandidatens huvud begjuts med vatten betyder det att vi i dopet förs genom död till liv, vi dör och uppstår med Kristus. Vi innesluts i Kristi seger över döden.

I dopet visas symboliskt vad som sker i verkligheten, döden övervinns. Det finns mycket som hotar i livet, men dopet är ett löfte om livets seger över döden. Därför är dopet viktigt, när Jesus får bli grunden i vårt liv växer hoppet inom oss.

Tron på att vi är delaktiga i Jesu uppståndelse är inte minst betydelsefull i dödens närhet. Döden är inte

det definitiva slutet. För den som sörjer innebär tron på uppståndelsen att döden inte sätter punkt för livet.

Gud att ge nytt liv efter varje morgon, ända in i döden. Att lita på det löftet är att tro, och därför är det viktigt att den som är döpt får veta vad detta löfte innehåller.

I dopet får vi uppdraget att vara de människor vi är skapade till, Guds avbilder, och vi kallas till att vara Guds medarbetare för det godas tillväxt i världen. Många gånger upplever vi att vi sviker vårt uppdrag, men Gud kallar oss på nytt och på nytt. Han räknar verkligen med oss.

Församlingen erbjuder dopundervisning, som börjar med de små barnen, fortsätter med konfirmandundervisning och bibelstudier för vuxna.

Att påminnas om sitt dop

I vår församling skickar vi en dophälsning till er som har döpts. Vi har nu kommit så långt som till tionde året efter dopet. Dessa hälsningar är tänkta att komma ända fram till inbjudan till konfirmation.

Vid påskens gudstjänster får vi också ”återuppleva” vårt dop. När prästen

stänker vatten över församlingen blir det en påminnelse om dopet och vattenet i dopfunten när vi döptes.

I dopet får vi ett livsprogram

Dopet är en engångshandling, men det har en fortsättning som uttrycks i dopbefallningens dubbla uppmaning: döp och lär! Dopet är ett löfte från

Döpa sitt barn eller inte?

Så här funderar några föräldrar i församlingen

Foto: Rebecka Zacho

Innan barnet blivit fyra månader kommer en inbjudan till dop från Svenska kyrkan. Har man inte funderat över det tidigare blir det plötsligt dags att ta ställning – vill vi att vårt barn ska döpas? Församlingspedagog Marie Barrljung har träffat några föräldrar och deras små barn på Babykaféet i Kyrkans Hus i Mullsjö.

Eddie, Lucas, Tage och Lucas träffas och trivs på Babykaféet medan deras mammor pratar dop.

Dags att åka hem, Eddie, säger mamma och placerar honom säkert i barnstolen.

Vi pratar om hur det går till när man ska bestämma sig för om man vill döpa sitt barn eller inte. Några menar att det är självklart att deras barn ska döpas, att det är en fin tradition som man gärna vill följa, en gåva till barnet som ger en speciell samhörighet. Några föräldrar berättar att diskussionen just nu pågår hemma. Om föräldrarna är uppvuxna i olika samfund och bär med sig olika "självklarheter" kring hur man gör är det svårare att fatta beslut. Några föräldrar väljer mellan dop och barnvälsignelse. Erfarenheten av alternativet är av förklarliga skäl begränsad från båda håll. Efter prat hit och dit landar gruppens diskussion i att de kanske borde göra så som den föräldern som känner att det är viktigast tycker, eftersom det är en fråga om personlig tro.

Viktigt med personligt dop

Någon mamma berättar om dopet av sitt barn och säger att det blev jättefint, att kyrkan var vackert smyckad och att dopängeln i kyrkan var spännande för alla barn. Flera understry-

ker hur viktigt det är att dopfamiljerna kan vara med och välja musik och på olika sätt vara delaktiga i själva ceremonin så att dopet blir personligt. Att föräldrar, syskon eller andra kan vara med och läsa bibeltexter, hålla upp vatten eller annat i gudstjänsten.

Det dopsamtal som prästen har med familjen innan dopet säger någon förälder är ett väldigt viktigt möte – kontakten med prästen och förtroendet för henne eller honom är centralt. Dopsamtalet kan man ha antingen hemma hos familjen eller någon annanstans.

Någon förälder har erfarenhet av att ha fått vänta med dopet tills hon eller han blev tillräckligt stor och själv kunde fatta ett aktivt beslut. I det fallet blev dopet dessvärre inget gott minne utan istället något som måste göras inför konfirmationen. Den familjen väljer nu att döpa sitt barn som bebis.

För stora krav?

Vi pratar om dopklänningar och om att det kan finnas flera klänningar i släkten som det finns starka åsikter

om att barnet ska bära – det är ju tradition! En liten sakupplysning – man kan alltid låna dopklänning från församlingen helt gratis, vi har flera som lånas ut regelbundet.

Mitt intryck är att många föräldrar idag gör dopet och dopfesten till ett stort evenemang som kräver mycket av föräldrarna både av arbete, pengar och kreativitet. Och jag undrar om de kraven – som är föräldrarnas egna - kanske kan vara ett hinder för att döpa sitt barn. Men mammorna säger att man själv bestämmer hur mycket man vill fixa och ordna med mat och annat, men visst vill man som föräldrar att dopet ska bli ett fint minne att bära med sig.

Bonusupplysning

En liten bonusupplysning – Svenska kyrkan döper alla barn oavsett om föräldrarna är medlemmar i kyrkan eller inte så ser vi kostnadsfritt till att dopvattnet är ljummet, kyrkan varm och smyckad och att personal finns på plats. Denna service gäller förstas även de som vill döpas som vuxna!

Psalmförslag vid dop

Det finns väldigt många psalmer att sjunga vid dop. Här är exempel på några. Om du är osäker på hur melodin går kan du lyssna på dem genom att googla.

21; Måne och sol
248; Tryggare kan ingen vara
193; Gud som haver barnen kär
210; Jag lyfter ögat mot himmelen
381; Gud har en famn
606; Det gungar så fint
607; Jag är hos dig min Gud
899; Innan verkligheten vaknat
901; Lilla liv

Psalm 899

Innan verkligheten vaknat, har du vakat över mig.

Innan första andetaget har jag andats djupt i dig.

Innan, innan, innanför, bor du i mitt hjärta.

Innan någon visste om mig har du kallat mig vid namn.

Innan stormarna bedarrats, har jag vilat i din famn.

Innan, innan, innanför, bor du i mitt hjärta.

Innan vågorna har lagt sig, har du vaggat mig till ro.

Innan någon öppnat dörren har du tänkt var jag ska bo.

Innan, innan, innanför, bor du i mitt hjärta.

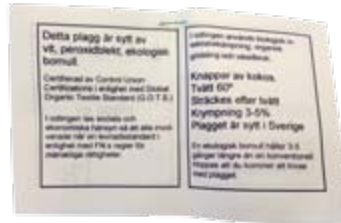
Innan livet ens har börjat har du burit det till slut.

Innan döden slutit in mig har du öppnat vägen ut.

Innan, innan, innanför, bor du i mitt hjärta.

Dopdräkt att låna

Till små barn som döps i vår församling finns dopdräkt att låna utan kostnad. Dopdräkten är lång för att symboliskt visa att den som döps växer in i det kristna livet. Vuxna som döps kan kläs i konfirmandkåpa, vilken också är lång och vit.

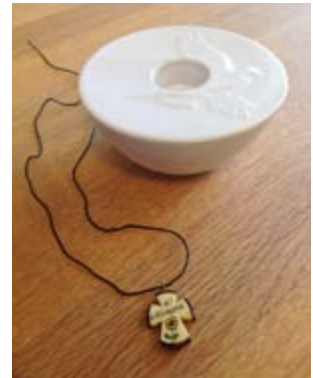

Gåva till alla nydöpta

Alla som döps i Mullsjö-Sandhems församling får ett dopkors, som är tillverkat i El Salvador. Det påminner oss om att vi döps in den världsvida kristna gemenskapen.

Vid dopet tänds ett dopljus på det stora Kristusljuset. På dopljuset finns ett rött Kristusmonogram. Det ser ut som ett överkryssat P, men det är de två första bokstäverna i Kristus skrivet med grekiska bokstäver: XP.

Dopljusstaken, som är en gåva från församlingen till alla som döps är smyckad med en duva, symbolen för den heliga Anden. Dopljusstaken är formgiven och tillverkad speciellt för vår församling av Jeanette Axenfjord och Eleonor Johansson, båda verksamma på Mullsjö folkhögskola.

Present till alla nyfödda!

I samband med att församlingen skriver till alla som nyligen har fått barn och inbjuder till dop, skickas ett erbjudande med om att familjen kan hämta en "goodie-bag" gratis; detta för att gratulera till familjens nytillskott. Bagen innehåller något till alla i familjen, och den hämtas på Öppet hus, församlingens verksamhet för små barn och föräldrar.

Goodie-bagen innehåller:

- en kraftig pekbok
- en Fairtrade godispåse
- en reflexnalle
- en mjukis-reflex
- två fikabiljetter till Kafé Sigfrid i Kyrkans Hus i Mullsjö
- information om dopet

Välkommen att döpas hos oss!

Så här går ett dop till i Svenska kyrkan

Här berättar kyrkoherde Elisabeth Falk Nilsson hur dopgudstjänsten, som alltid leds av en präst i Svenska kyrkan, är utformad.

KLOCKRINGNING SAMLINGSORD

I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

PSALM

INLEDNINGSORD

I dopet för Gud oss samman med Jesus Kristus och ett liv tillsammans med honom. Det gör han med dem som idag ska döpas.

TACKBÖN

Prästen frågar: Vilket namn har ni gett ert barn?

Till vuxna: Vilket är ditt namn?

Föräldrar/dopkandidaten svarar.

Prästen eller närstående leder bönen: Gud, vi är här i förundran och tacksamhet över livet.

Tack för NN.

Tack för det liv vi får dela med varandra.

Tack för gåvan du ger och förtroendet du visar oss.

Ge oss ömhet, fasthet och lugn.

Hjälp oss att ge din kärlek vidare till de barn vi har fått ansvar för.

Amen.

BIBELLÄSNING –

MARKUSEVANGELIET 10:13-16

Folk kom till Jesus med barn för att han skulle röra vid dem. Men lärjungarna visade bort dem. När Jesus såg det blev han förargad och sade: "Låt barnen komma hit till mig och hindra dem inte: Guds rike tillhör sådana som de. Sannerligen, den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig ditin." Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem.

BEFRIELSEBÖN

Under handpåläggning ber prästen: Gud, du som ensam räddar från allt ont, befria NN från mörkrets makt, skriv hennes/hans namn i Livets bok och bevara henne/honom i ditt ljus,

nu och alltid. Ta emot korsets tecken på din panna, på din mun och på ditt hjärta.

Jesus Kristus, den korsfäste och uppståndne, kallar dig att vara hans lärjunge.

Amen.

PSALM/MUSIK

BIBELLÄSNING –

MATTEUSEVANGELIET 28:18-20

Vi döper eftersom Jesus sa:

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er. Och jag är med er alla dagar till tidens slut.

DOPTAL

PSALM/MUSIK

DOPBÖN

Prästen leder bönen och vatten hålls i dopfunten:

Gud, vi tackar dig för att du i dopets källa låter det vatten strömma fram som ger världen liv.

Tack för att du kommer med ditt ord och din Ande till henne/honom som ska döpas.

I Jesu namn.

Amen.

* TROSBEKÄNNELSEN

Vi tror på Gud Fader allsmäktig, himmelens och jordens skapare.

Vi tror också på Jesus Kristus, hans enfödde Son, vår Herre, vilken är avlad av den Helige Ande, född av jungfrun Maria, pinad under Pontius Pilatus, korsfäst, död och begravnen, nederstigen till dödsriket, på tredje dagen uppstånden igen ifrån de döda, uppstigen till himmelen, sittande på allsmäktig Gud Faderns högra sida, därifrån igenkommande till att döma levande och döda.

Vi tror också på den helige Ande, en helig, allmänlig kyrka, de heligas samfund, syndernas förlåtelse, de dödas uppståndelse och ett evigt liv.

Prästen ställer frågan:

Vill ni att ert barn ska döpas/Vill du döpas till denna tro och vara en del av Kristi världsvida kyrka?

Föräldrarna/dopkandidaten svarar:

Ja.

* DOPHANDLINGEN

Prästen döper:

NN, jag döper dig i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

Livets Gud, uppfyll NN med din heliga Ande, och hjälp henne/honom att dag för dag leva i sitt dop.

VÄLKOMNANDE

Prästen säger:

Jesus sade: Den som i mitt namn tar emot ett sådant barn tar emot mig.

Kyrkvärden säger:

Vi välkomnar dig i Kristi kyrka och Mullsjö-Sandhems församling, en del av kyrkan i hela världen, och tar emot dig med kärlek och förväntan.

Till föräldrar och faddrar sägs:

Det är församlingens och er uppgift som föräldrar och faddrar att visa omsorg och be för henne/honom.

Dopljuset tänds och följande sägs:

Ta emot detta ljus. Det är en påminnelse om Jesus som sa:

Jag är världens ljus.

Den som följer mig ska inte vandra i mörkret utan ha livets ljus.

PSALM/MUSIK

FÖRBÖN

Prästen eller någon annan leder bönen:

Gud, skapare av himmel och jord, du ger liv och Ande.

Vi ber till dig för NN, som du har tagit emot i dopet.

Bevara henne/honom med din Ande från att gå vilse i en farlig värld. Låt henne/honom upptäcka allt mer av dig. Skydda henne/honom i liv och död och i evighet. Hjälp oss att i glädje och förtröstan ge henne/honom trygghet och närhet. I Jesu namn.

Amen.

HERRENS BÖN

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden så som i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver. Och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss från det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet.

Amen.

VÄLSIGNELSEN

Herren välsigne er och bevarer er. Herren låte sitt ansikte lysa över er och vare er nådig. Herren vände sitt ansikte till er och giv er frid. I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn.

Amen.

PSALM

Foto: Elisabeth Falk Nilsson

Unika dopänglar i vår församling

Det finns bara ett 20-tal dopänglar bevarade i hela landet och två av dem finns i vår församling. Den ena i Utvängstorps och den andra i Bjurbäcks kyrka. Seden med dopänglar kommer ursprungligen från norra Tyskland.

Uppgifterna om den höj- och sänkbara ängeln från 1764 i Utvängstorps kyrka, är knapphändiga men vi vet i alla fall att upphovsmannen är konstnären och bildhuggaren Jöns Lindberg från Härja. I samband med att konservator Olle Hellström 1960 tog fram den ursprungliga färgsättningen på predikstolen åtgärdades också dopängeln då man fäste flagnande färg.

Dopängeln i Utvängstorps kyrka bär fram budskapet, som finns nedtecknat i Markusevangeliet 16:16. Jesus sade: "Den som tror och blir döpt skall räddas."

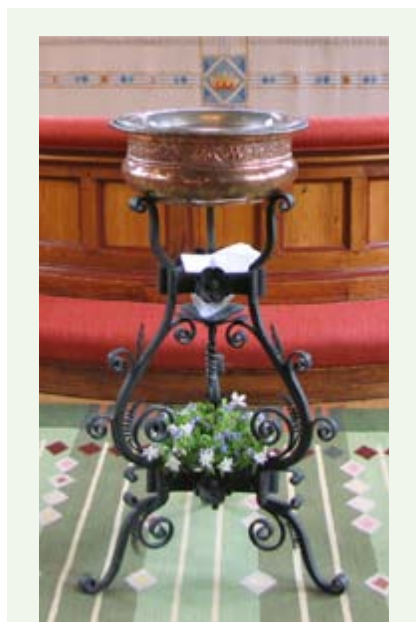
Dopängeln från 1730, också den höj- och sänkbar, i Bjurbäcks kyrka är den äldsta i Sverige som är i bruk. Bildhuggaren har sannolikt varit Johannes Elfvenberg, som tre år senare förfärdigade kyrkans altare och predikstol. I höger hand håller ängeln en musselformad dopskål. Vid dop placeras en skål av mässing ovanpå den. I vänster hand finns ett inskriftsband med året 1730 och texten: "Den der tror och blifver döpt, han skall vara Salig. Mark. 16:16".

På ängeln hängde också ett handkläde med spetsar för prästen att torka

handen på, skänkt av Agneta Hedvig Mörner af Tuna bosatt på närliggande Näs herrgård. Senare gjordes en dophandduk av fröken Elisabeth Lindberg från Bjurbäcks säteri. Den skänktes till nuvarande kyrkas invigning 1899. Dopängeln har renoverats ett antal gånger under åren – 1848, 1898 och 1963.

Källor: Hembygdsboken Bjurbäck – en gränsbygd genom sekler av Einar Persson och Träkyrkan i Bjurbäck – helgedom och församling under 100 år av Aina Lindborg.

DOPFUNTEN

i Nykyrka kyrka är ett smidesverk av smederna på Ryfors. Dåtidens smeder på Ryfors bidrog med mycket utsmyckning i kyrkan, bland annat ljusstakar och kandelabrar.

De 11 vanligaste frågorna om dopet

Foto: Elisabeth Falk Nilsson

Kan man välja kyrka för sitt dop? Kan man ha doggudstjänsten hemma i sin trädgård?

Visst kan man välja kyrka. Doggudstjänsten kan också ske på annan plats. Men kyrkorummet bjuder på en unik miljö och en svindlande känsla av gemenskap med alla som har döpts där genom tiderna. Det är viktigt att samtal sker mellan de som önskar dop och prästen så att platsen för dopet inte blir något hinder för att själva dopet sker.

Vad kostar det att döpa sitt barn i Svenska kyrkan?

Dop är alltid gratis. Präst, musiker, vaktmästare och kyrka ingår.

Får man ha med egna dopdikter eller sånger vid doggudstjänsten?

Det finns en ordning för doggudstjänsten. Den innehåller allt det som ett dop i Svenska kyrkan ska innehålla, men det finns utrymme för personliga tillägg. Samtala med den präst som ska döpa, så att önskemålen passar in i doggudstjänstens helhet.

Måste man ha särskilda kläder när man döps?

Nej det behöver man inte, men det är en gammal tradition att bära vit klädsel vid dop. Redan i de allra första kristna församlingarna var de döpta klädda i nya vita kläder. I många församlingar kan man låna en dopkläning/dopdräkt för ett spädbarnsdop. En del församlingar har också dopdräkter och konfirmandkåpor att låna ut vid dop av barn, ungdomar och vuxna. Bäst är att kontakta den församling där dopet ska ske och fråga vad som finns för utlåning.

Är det skillnad på dop och namngivningsceremoni?

Ja, ur kyrkans perspektiv är det stor skillnad. Dop är en fest då vi firar och gläds över att en människa blir en del av ett sammanhang. Vid dop bekräftas att man tillhör sin familj och ingår

i en större gemenskap, församlingen, kyrkan i världen och Guds stora familj. Dopet är inte en namngivningsceremoni, men namnet spelar en central roll. Namnet är viktigt, eftersom den som döps inte är anonym. Det är just denna människa som döps, den unika individen.

Om man är döpt i en annan kyrka än Svenska kyrkan, räknas det som ett dop?

Ja, så länge dopet skett i vatten i Faderns, Sonens och den heliga Andens namn så räknas en person som döpt oavsett i vilken annan kristen kyrka eller samfund dopet skedde

Vem kontaktar jag om jag vill boka tid för dop?

Ta kontakt med den församling där du vill döpa ditt barn eller själv bli döpt.

Vi vill gärna ha dop enskilt och inte när församlingen har sin vanliga gudstjänst, går det?

Ja, det går. Ibland sker dop enskilt, ibland döps flera barn samtidigt i en doggudstjänst och ofta sker dop i församlingens vanliga söndagsgudstjänst. Det ser olika ut i församlingarna, oftast beroende på praktiska omständigheter. Bäst är att kontakta församlingen och fråga.

Får man döpa barnet i en annan församling?

Ja, det får man. Men förutsättningarna för detta kan se olika ut, oftast beroende på praktiska omständigheter. Bäst är att kontakta församlingen och fråga vilka möjligheter till dop som finns just där.

Måste man vara medlem i Svenska kyrkan för att få döpa sitt barn?

Nej, det måste man inte vara. Om vårdnadshavaren vill att barnet ska döpas finns inget som hindrar.

Vem får vara fadder?

Den som är döpt kan vara fadder. Men det finns inget krav på att fadern ska vara döpt just enligt Svenska kyrkans ordning eller tillhöra Svenska kyrkan även om det är önskvärt.

Vi har fått inbjudan till dop för vårt barn från kyrkoherden i vår församling. Varför det?

Kyrkoherden måste, enligt Svenska kyrkans bestämmelser, informera föräldrarna eller annan vårdnadshavare som tillhör Svenska kyrkan om möjligheten att döpa sitt barn. Informationen ska skickas ut innan barnet blivit sex månader.

(Uppgifterna är hämtade från Svenska kyrkans hemsida www.svenskakyrkan.se där det finns mycket bra att läsa för den som planerar för dop.)

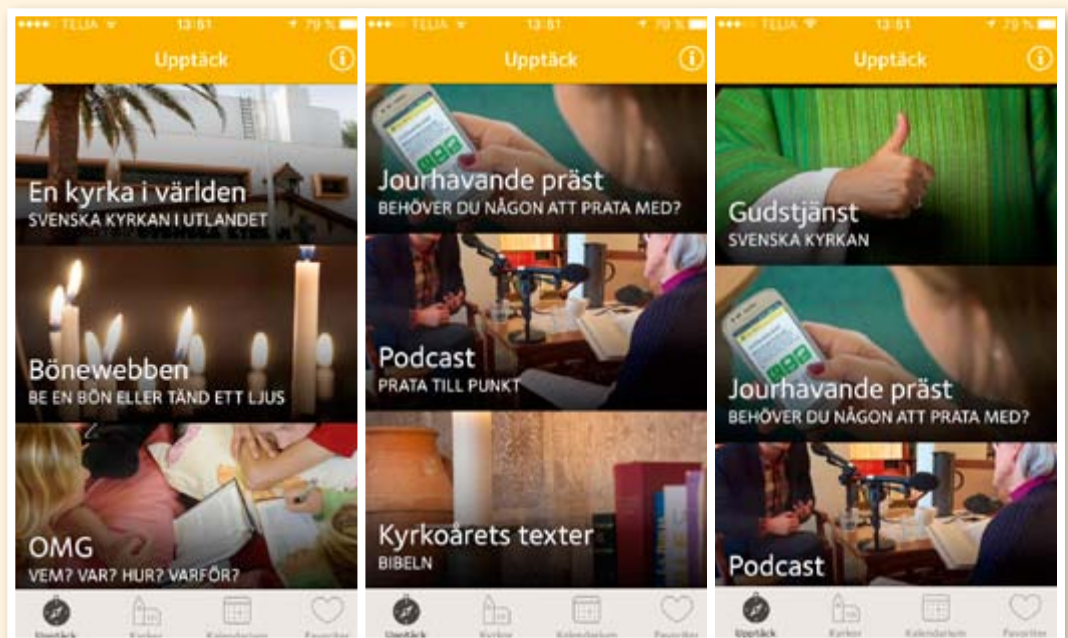
Kyrkguiden i telefonen hjälper dig att hitta rätt

Text och bild: Marie Barrljung

Med hjälp av en app som heter Kyrkguiden, som du enkelt laddar ner till din smartphone kan du med några klick få oerhört mycket information om Svenska kyrkan och verksamheter i hela landet. Du börjar med att välja mellan olika rubriker beroende på vilken information du söker för att sedan förfinas dina val.

Gudstjänst

Klickar du här känner telefonen av var du befinner dig och kan ge information om vilka gudstjänster som ligger närmast i tid i hyfsat närbelägna kyrkor. Det innebär att när du är på resande fot lätt kan du få information om var och när du kan fira gudstjänst utan att ha lokalkännedom om vilken kyrka som är närmast. Du kan också välja vilka kyrkor du vill ha som favoriter och följa den information som finns kopplad till respektive kyrka. Praktiskt och informativt!

Bönewebben

Här kan du tända ett ljus i cyberrymden och samtidigt - om du vill - göra din bön synlig, både för dig själv och andra. Eller så vill du kanske läsa andras böner till Gud, läsning om allt mellan himmel och jord - det känns privat men också spännande att få läsa andras prat med Gud. I skrivande stund finns 185 049 böner tillgängliga!

Podcast – prata till punkt

Genom att klicka på den rubriken kan du gratis lyssna till vår ärkebiskop Antje Jackelén som tillsammans med en intressant person samtalar om existentiella frågor, kristen tro och det goda samhället i olika avsnitt. Tanken är att två personer verkligen har ett samtal och kan prata färdigt om

ett ämne. Intressant lyssning, det gäller bara att hitta den pyttelilla ”playsymbolen” längst ner i hörnet för att få igång programmen som är cirka 45 minuter långa.

Kyrkoårets texter – bibeln

Självklart kan du även välja att läsa söndagens bibeltexter i appen i lugn och ro (och andra söndagar med för den delen om du klickar dig vidare). Med appen nedladdad kan man nästan säga att du har bibeln i fickan.

Under denna rubrik finns också massor av fakta kring kyrkoåret, kyrkans största högtider och annat intressant.

OMG! (förkortning för Oh My God)

Målgruppen för den här rubriken är ungdomar som vill ha svar på frå-

gor om livet, kristen tro och Svenska kyrkan. Här kan man antingen bara surfa runt och hämta information eller så kan man ställa frågor som besvaras av anställda på Kyrkokansliet, präster eller andra experter på olika ämnen som rör Svenska kyrkan och kristen tro.

Via appen kan du även komma i kontakt med **Jourhavande präst** – dit kommer man annars via telefon 112. Där turas präster i Svenska kyrkan om att svara och samtala med människor dygnet runt. **Svenska kyrkan i utlandet** har också en länk via appen. Här finns samlad information om allt från utlandsvigsel till möjligheter att jobba som volontär i en utlandsför-samling.

Jörgen från Sandhem:

Imitator, musikälskare och sann rojalist

Text och foto: Rebecka Zacho

Jörgen Andersson från Sandhem har blivit en riktig kändis i bygden sen han gick och vann en tävling som bästa imitator. Men har man jobbat 22 år i byns affär är man egentligen redan känd. Men alla kanske inte vet om hans stora intresse för musik och vårt kungahus.

V i slår oss ner vid de låga borden i barnens lekrum för intervjun eftersom det är fullt i alla andra rum i Kyrkans Hus i Mullsjö den här eftermiddagen. Jörgen Andersson bara skrattar och börjar genast uppdatera mig om dagens stora

händelse: Nya prinsen har fått sitt namn! Alexander, Erik, Hubertus, Bertil. Alexander som tilltalsnamn, Erik efter Sofias pappa, Hubertus i andranamn precis som kungen och Bertil efter prins Bertil. Extra kul, tyckte Jörgen naturligtvis att det var

när prinsessan Estelle döptes av överhovpredikant Lars-Göran Lönnermark, som även var Jörgens doppräst då han tjänstgjorde i Skövde.

Jörgen är född och uppvuxen i Sandhem och har bott i byn i nästan hela sitt liv förutom en liten avstick-

Jörgen hälsade kungaparet välkomna när de besökte Sandhem på kungens eriksgata 2013 med anledning av hans 40-årsjubileum på tronen.

- Tänk bara på drottning Silvias leende, säger rojalisten Jörgen. Han fick själva ta del av hennes leende när kungaparet besökte Sandhem och han överlämnade blommor.

are för att arbeta på F6 i Karlsborg som civilt anställd. Det som gör honom ännu mera speciell för byn är att han har arbetat i den lokala mataffären i Sandhem i 22 år! Butiken har förändrats mycket genom åren och drivits genom Konsum, Nära Dig och under de senaste åren som butiken Handlar'n. Personal har kommit och gått och Jörgen är nu uppe i att ha haft 13 olika chefer! När han först kom till affären som då var en Konsumbutik var Thure Söderqvist föreståndare och han gav Jörgen plats som prao i två veckor innan han fick sommarjobb som till slut ledde till den fasta tjänst som han fortfarande är kvar på.

Finns det något negativt med att vara på samma arbetsplats under så lång tid?

- Det skulle väl vara att kunderna har fått stå ut med mig i snart 22 år! skämtar Jörgen och berättar vidare att han mest ser fördelar.

Han trivs och tycker att det är härligt att få möjlighet till en personlig kontakt med kunderna, som är möjligt i en mindre by som Sandhem. Det är ofta tufft för butiker på mindre orter, med all konkurrens som finns runtomkring men en butik på orten är viktig för hela samhället. Det blir en trygghet för de äldre och en central punkt att samlas kring.

- Jag är jättetacksam för alla som vill komma in och handla i butiken i Sandhem. Vi är där för kunderna och det är tack vare dem som vi har ett jobb att gå till, säger Jörgen.

Följer Eurovision Song Contest på plats

Jörgens stora musikintresse började tidigt och under många år var han med i barnkören i Sandhem då Christina numera Frohlund var körledare och kantor. Han spelade piano förr men nu för tiden spelar han bara i smyg när ingen hör på. Han hejar i stället glatt på andra som spelar och reser gärna långt för att följa musiktävlingar i Sverige och Europa.

- Givetvis är jag med i Melodifestivalenklubben, berättar han och strålar som en sol. Då får man alltid extra bra platser och andra erbjudanden vid olika tävlingar.

I fjol spenderade han en vecka i Wien under Eurovision Song Contest, 2014 var han på tävlingen i Köpenhamn och året före i Malmö.

Det är kul att gå "all-in" för något och det mest fantastiska med musik är att trots att det engagerar så mycket människor blir det aldrig några bråk. Och ja, givetvis var han uppe i Stockholm för att se "Livet är en schlager"!

Förra året vann Sverige Eurovision Song Contest med Måns Zelmerlöw

Imiterade Birgit Nilsson redan som 13-åring

och låten "Heroes". Måns Zelmerlöw och Petra Mede ledde musiktävlingen som ägde rum i Stockholm 10, 12 och 14 maj 2016 i Globen och Jörgen spenderade hela veckan i huvudstaden för att njuta av musik, sång och dans. Han besökte flera av huvudstadens sevärdheter under veckan, för även om han främst reser runt för musikens skull brukar han hinna med att se annat också.

Uppvaktade Viktoria på Öland

Även om man bott i Sandhem i nästan hela sitt liv betyder det inte att man behöver spendera all sin tid där. En roadtrip till Öland över dagen enbart i syfte att gratulera Kronprinsessan Victoria på hennes födelsedag är Jörgen inte alls främmande för. Han berättar att Drottning Silvia tyckte att det var fantastiskt att han åkte så långt enbart för firandet förra sommaren.

Hans intresse för kungahuset förklarar han med att han fått det både från sin mormor och från farmor som följde hovet med stort intresse. Att många är kritiska mot monarkin bemöter han med en lång förklaring kring kungahusets arbete för Sverige. Alla resor och all representation som sker proffsigt och ger bra PR för Sverige är bra.

– Tänk bara på drottning Silvias leende! Hur hon engagerar sig i alla människor som hon möter, säger Jörgen, likaså Victoria som ägnar timmar i sträck åt att hälsa på alla som vill gratulera henne på födelsedagen. Det är tillfällen som märks i media men sen är det nog många som inte känner till att de arbetar med olika fonder och organisationer som i sin tur jobbar med människor och barns rättigheter till exempel Childhood. Många låtsas att de inte alls är intresserade av kungahuset men all statistik visar på att försäljningen av tidningar ökar om kungahuset är på omslaget. Desamma gäller egentligen för Melodifestivalen.

– Ingen tittar men alla vill veta vem som vinner! skrattar Jörgen.

Han tycker att tävlingarna blivit roligare att följa sen det blev fler gener, nu finns det något för alla och det

är kul att samlas kring musik. Det är inte många som inte har åsikter kring Melodifestivalen. Hans egna favoriter i årets tävling var After Dark och i finalen höll han på Ace Wilder och Robin Bengtsson.

Vann imitatorstävling

Jörgen Andersson utstrålar ett stort lugn och förmedlar hela tiden mycket glädje i allt han berättar men livet har periodvis varit tufft även för honom. Hans mamma Birgitta gick bort mycket plötsligt i maj 1996. Eftersom det hände så snabbt och oväntat känns händelsen fortfarande lite överklig.

– Mamma betydde mycket. Det gör ju ens föräldrar och det var naturligtvis en stor sorg och fortfarande kan jag känna en saknad i olika sammanhang till exempel vid större händelser och storhelger, förklarar han.

Det var i december 2014 som morgonprogrammet P4 Skaraborg efterlyste "Skaraborgs bästa imitator" och Jörgen tänkte "inte kan man väl mer än göra bort sig" och ringde in sitt bidrag. Med 71 % av alla lyssnarens röster vann han stort med sin imitation av Mark Levengood. Under framträdandet på Öppen Gemenskap i Kyrkans Hus i Mullsjö i våras berättar ett par kvinnor att de sett Jörgen uppträda redan som 13-åring, då som operasångerskan Birgit Nilsson. Men så mycket showande däremellan har det inte blivit, utöver att han brukar underhålla kollegor, släkt och vänner med olika imitationer. Men han tycker att det är roligt att stå på scen och nästa tillfälle att se Jörgen Andersson blir i Tavelhults Hembygdsgränd den 1 augusti.

Ett annat av Jörgens intressen är bakning, både att baka själv och följa program som "Hela Sverige bakar".

– Att slänga ihop en marängtårta är

Thure Söderqvist gav Jörgen plats som prao i dåvarande konsumbutiken i Sandhem. Det blev sedan en fast anställning som varar ännu efter 22 år.

härligt när man har en stund över, säger han. Den kan man inte misslyckas med! Knapriga Sirapssnittar är också både enkla och goda.

Jörgen delar med sig av sitt recept här!

Knapriga Sirapssnittar

Tid cirka 25 minuter
cirka 55 stycken

Det här behövs:

200 g mjukt smör
2 dl strösocker
2 tsk vaniljsocker
3-4 msk ljus sirap
4,5 dl vetemjöl
2 tsk bakpulver

Gör så här:

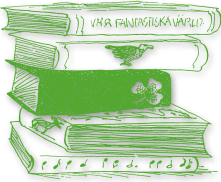
1. Rör smör och socker poröst. Tillsätt vaniljsocker och sirap. Sikta ner mjöl blandat med bakpulver. Blanda samman.
2. Dela degen i fyra bitar. Rulla ut i längder som läggs på bakpappersklädda plåtar. Platta längderna lätt med handen.
3. Grädda mitt i ugnen i 200 grader cirka 15 minuter. Skär de varma längderna i bitar och låt dem kallna på plåten.

Lycka till!

Bibliotekarien tipsar om sommarens bästa läsning

Bok tips

Här tipsar Anngerd Johansson, bokälskare och ansvarig för Mullsjö kommunbibliotek, om nya och gamla böcker för alla som vill ha trevlig läsning sommar. Hon hälsar oss också välkomna in till biblioteket för att få personliga boktips!

Jag läser väldigt mycket OM böcker, men långt ifrån så många böcker i sin helhet som jag skulle önska. En del författare imponerar speciellt, som **Kristina Ohlsson**. Hon är bara 37 år, men har redan hunnit med att vara rådgivare åt Säpo, arbeta i Afghanistan, skriva faktaböcker,

deckare och barnböcker. Läs **Den bekymrade byråkraten – en bok om migration och människor**, Piratförlaget, 2014. Eftertänksamt, med lättläst sakprosa, skriver hon ett inlägg i debatten om migration och integration utifrån sitt eget perspektiv och egna erfarenheter.

Mitt favoritförlag, Sekwa, ger ut samtida franskspråkig litteratur i svensk översättning. Läs **Igelkottens elegans** av Muriel Barberry, från 2009. Lättläst och gripande om personerna i ett hyreshus i Paris. Två olika berättare för handlingen framåt växelvis: den 54-åriga portvakterskan med stor kärlek till de sköna konsterna och den 12-åriga Paloma som beslutat sig för att begå självmord. Men när en ny person flyttar in i huset visar det sig att livet inte är så eländigt ändå...

Alldeles nya **I väntan på Bojangles** av Olivier Bordeaut har lovordats och måste också läsas snarast!

Böcker om böcker och bibliotekarien tycker jag om att läsa. Några sinsemellan helt olika tips:

Dagarna med farmor av Frédérique Deghelt, Lind & Co, 2013. Jade tar med sig sin åldriga farmor från

äldreboendet på landet till sin lägenhet i Paris, där de samtalar om böcker och litteraturens betydelse. Ett antal boktips får man på köpet. I samtalen ges också en inblick i hur kvinnoliv såg ut förr, då farmor var fabriksarbeterska och läsande sågs som slöseri med tid.

Boktjuven av Markus Zusak, B.Wahlström, 2008. En gripande berättelse om liv och död, godhet och mod i andra världskrigets Tyskland. Döden är berättare och huvudpersonen får uppleva hur böcker kan rädda liv.

Fallet med de försvunna böckerna av Ian Sansom, Massolit, 2012. En skruvad, farsartad historia om en klantig, bokälskande bibliotekarie från London som får till uppgift att ta hand om ett bibliotek på den nordirländska landsbygden. Det är bara det att biblioteket är stängt och böckerna försvunna.

Till sist en av världens mest älskade böcker: **Lille prinsen**, av St-Exupéry, 1943. Egentligen en barnbok, som ger tankvärda insikter om världen och människorna, och älskas av vuxna i hela världen. "Det som är värdefullt är osynligt", säger lille prinsen.

Vilket år med de härliga konfirmanderna!

Foto: Erik Schalin

Vi minns läger i Sandhem och på Flämslätt, julavslutning med bowling och mongolisk barbecue i stan, vandring genom bibeln, technomässa i Tidaholm, Bodaborg i Sävsjö, konfirmandkåpeprovning och mycket mer...

Vi rev sönder vår gudsbild för att kunna sätta ihop en ny och vi lärde oss vad 10 Guds bud egentligen handlar om idag. Vi har pratat om bön, fasta, droger, mobbing och utanförskap, död, liv, påsk och att Gud äskar oss så mycket att han är beredd att dö för vår skull. Och när vi säger ja till honom så vill Gud ställa till med fest för vår skull. Det är gott att veta.

Vi är tacksamma och glada över årets många konfirmander och önskar dem allt gott i framtiden!

*Maria Karlsson och
Torbjörn Andersson
Konfirmandledare*

Längst fram i kyrkan står de två som är mest förvirrade, men konfirmanderna har koll på det hela och gudstjänsterna blev fantastiska.

*Jag vill som en blomma stark...
Konfirmanderna framför en absolut favoritsång med inlevelse!*

Till slut ska timmar av träning visas upp. Det har varit både skratt och tårar under resan, men nu vet alla sin uppgift.

Övre raden från vänster: Jonna Fridén, Emil Wagman, Johan Ronnerstam, Hugo Andersson, Jonas Granlund, Felix Knutsson, Noa Svensson, Jasmine Lilja. Mitten: Församlingspedagog Maria Karlsson, Paulina Stenevi, Robin Düring, Jennifer Klint, Anna Anehagen, Lisa Elf, Clara Irvafors, Linnea Eskdahl, Louise Johansson, Emilia Lancie, Saga Boox Nord, Måns Lindén, Amanda Närstrand, präst Torbjörn Andersson.

Främre raden: Elin Knutsson, Clara Holmer, Julia Rolfart, Elin Eriksson, Alexander Janzelius, Emilia Björnberg Brunell, Julia Sandeggen, Dennis Morén, Emil Josefsson, Matilda Carlström, Amelie Knutsson.

Inte med på fotot: Melker Svensson och Felicia Pettersson.

Foto: Kajsa Thoren Westergren, Studio Thorén, Tidaholm

En av konfirmanderna får gå upp i predikstolen för att förkunna Guds budskap till alla människor. Konfirmationstiden är ofta en tidpunkt då unga människor börjar fundera på tjänst i kyrkan.

Bibeln under armen, blommor i famnen, redo för nästa uppdrag.

Allt måste fixas till inför konfirmationsgudstjänsten. Det är viktigt att huvudet verkar sitta på rätt ställe!

Att dela ut nattvarden till familj och vänner är en stor uppgift i gudstjänsten. Förr i tiden var konfirmanderna passiva under största delen av konfirmationshögtiden, idag är de aktiva från första till sista minut.

Dopljuset tänds på nytt, som ett tecken på det hopp och det ljus som sprider sig från den tomma graven. Det dop vi konfirmerar ger oss ett ljus som lyser upp våra liv.

Det mesta nedlåtande som sägs om "dagens ungdom" känns främmande och konstigt när man ser det mod och den frimodighet som präglar de unga i dag! Här sjungs en sång om tvivel och oro.

Vilken konfatyp är du?

Sex ungdomar berättar

Namn: Julia Sandeggen

Därför anmälde jag mig: Därför att jag tycker att det är en tradition. Sen tänkte jag att det skulle nog vara kul att göra något som man gör bara en gång i livet.

Trodde innan om konfan: Jag trodde faktiskt inte så mycket, det var inget jag tänkte på.

Så blev konfan: Det var roligt när vi var på läger och även när vi var i Stockholm.

Det bästa med konfan: När vi var på Flämsläatts stiftsgård och vi lekte en massa lekar.

Som konfatyp är jag: Positiv tjej!

Namn: Melker Svensson

Därför anmälde jag mig: Jag ville ha presenter och pengar.

Trodde innan om konfan: Att vi skulle ha roligt på lägren och roligt att vara med kompisar.

Så blev konfan: Roligt. Vi hade jättekul på lägren och det var roligt att vara med kompisar.

Det bästa med konfan: Det bästa var Flämslätt och Stockholmsresan.

Som konfatyp är jag: Jobbig, rolig, kan aldrig vara tyst.

Namn: Johan Ronnerstam

Därför anmälde jag mig: För jag var och är troende.

Trodde innan om konfan: Inget särskilt, visste inte något bättre.

Så blev konfan: Den blev bra. Det kändes som om man var med i en gemenskap.

Det bästa med konfan: Gemenskapen, aktiviteterna och lägren.

Som konfatyp är jag: En glad och lojal person som gillar mat, politik och historia. Min fritid går ut på att träna, jobba på a-traktorn, kyrkan och att plugga.

Sammanställt av: Maria Karlsson Foto: Maria Karlsson

Du som börjar åttan i höst – ko

Konfirmation innebär att man träffas regelbundet och pratar om frågor som alla förr eller senare ställer sig. Typ...

- Varför finns vi? Spelar det någon roll att jag finns?
- Vad händer när man dör?
- Finns Gud? Vem är Gud?

- Varför blir man kär? Vad är kärlek?

...alltså frågor som kan vara både roliga och svåra. Man behöver inte tro på Gud eller ha läst i bibeln för att få vara med. Konfirmation handlar om mer än så. Det räcker med en nyfikenhet på livet och döden. Vi vill att du ska känna

om sin konfirmationstid

Namn: Emilia Björnberg Brunell

Därför anmälde jag mig: Min kompis tyckte att det var värt att testa, så jag gjorde det och det var verkligen värt det!

Trodde innan om konfan: Att man mestadels satt i kyrkan och lyssnade.

Så blev konfan: Mycket bra!

Det bästa med konfan: Alla läger, gemenskapen.

Som konfatyp är jag: Försöker vara positiv till allt även om inte allt är jättekul jämt.

Namn: Amanda Närstrand

Därför anmälde jag mig: Det verkade kul och det var många som jag kände sedan tidigare. Och så träffar man nya vänner.

Trodde innan om konfan: Att det skulle bli ganska kul och att jag skulle lära mig mer.

Så blev konfan: Konfan blev jättekul och jag fick nya kompisar. Jag funderar till och med på att bli ledare.

Det bästa med konfan: Det var kul och jag fick många minnen och mer respekt.

Som konfatyp är jag: Ganska blyg men värdefull i gruppen.

Namn: Felicia Petterson

Därför anmälde jag mig: Kände att det kunde vara roligt att lära sig om Gud osv men även för gemenskapen.

Trodde innan om konfan: Att vi skulle prata om Gud och Jesus.

Så blev konfan: Det handlade om så mycket mer än Gud och Jesus. Vi fick lära oss om hur samhället är nu och vi pratade om mobbning, droger och alkohol t ex.

Det bästa med konfan: Jag tyckte läget var jättekul och lärorikt. Men jag tyckte även om gemenskapen.

Som konfatyp är jag: En glad, positiv tjej som gillar att lyssna och hänga med de andra konfirmanderna.

om och testa ”konfan” hos oss!

dig hemma här och att du ska längta efter att komma hit. Vi brukar träffas en gång i veckan. En viktig del av konfan är att gruppen ska ha roligt ihop – därför blandar vi de vanliga träffarna eller lektionerna med att till exempel åka på läger, vandra, spela paintball och bowla.

Ta chansen – du kommer inte att ångra dig!

Anmäl dig via sms: **0760183290** eller

mail: **maria.karlsson@svenskakyrkan.se**

I din anmälan skriver du ditt **för- och efternamn, personnummer, adress och telefonnummer.**

Rani Saba från Pakistan levde med misshandel och förnedring:

Idag har hon en stark gudstro dem som gjort henne illa

Text: Inger Ridström Foto: Rebecka Zacho

Hon blev bortgift vid 14 års ålder och levde en stor del av sitt liv med en man som misshandlade henne både fysiskt och psykiskt. Idag har Rani Saba fått ett nytt liv i Mullsjö och hon har funnit tröst och lugn i sin starka gudstro.

Malala Yousafzai's livsöde känner en hel värld till. Men inte många vet att det i Mullsjö bor en pakistansk kvinna med ett livsöde som är lika upprörande och skakande för oss som lever i ett av världens mest jämställda länder.

Rani Saba från Pakistans största stad Karachi, kom till Sverige som student första gången 2008 då hon läste europeisk integration vid Linköpings universitet. Men vägen dit var lång och kantad av hot, misshandel och förnedring.

Rani föddes i Birmingham i England av en brittisk mamma och med en pakistansk pappa. Föräldrarna hade träffats i England när pappan kom dit för att doktorera i kemi.

– De var djupt förälskade i varandra, berättar Rani.

Sju år efter att Rani kommit till världen föddes en lillebror, som dock dog efter två dagar. Strax efter kom nästa tragedi då också mamma avled.

Pappa stod ensam och djupt sörjande med en liten dotter när Ranis farfar hemma i Pakistan föreslog att de skulle flytta hem till honom. Farfar var välbeställd och hade stort hus med stor trädgård, så det kändes som en bra lösning för en ensamstående pappa att flytta tillbaka till sitt hemland.

Blev bortgift som 14-åring

När Rani var 14 år valde hennes pappa en äkta man till henne.

– Nästa fredag är ditt bröllop, kom pappa hem och sa en dag, berättar Rani.

Hon hade precis fått sin första menstruation, som bara det var skrämmande när hon inte hade någon rela-

tion till en kvinna som kunde berätta vad som hände i den unga flickkroppen. Bröllop hade hon ingen aning om vad det innebar och att hon skulle bli hustru till en man var lika obegripligt för en 14-åring.

– Jag visste absolut ingenting, betonar Rani idag när hon berättar sin historia.

Ranis pappa var modern och öppen och inte strikt muslim, så idag tror hon att anledningen till att pappa gifte bort henne var egentligen av omtanke. Eftersom det inte fanns några andra släktingar ville pappa försäkra sig om att Rani inte skulle bli ensam den dag han också var borta. Hennes nya man och pappa var dessutom bekanta med varandra.

– Det tog lång tid innan jag kunde tänka mig hur pappa hade resonerat. I början hatade jag min pappa för vad han gjort mig. Men det gjorde mig själv gott när jag trodde mig förstå hans syfte, förklarar hon

Efter bröllopet reste den nyblivna bruden, hennes elva år äldre man och svärfar med buss till hans hem långt upp mot den afghanistanska gränsen. Där väntade en stor familj och mannens första fru på henne.

Bröllopsnatten beskriver hon som att ”han var som en jägare som jagade en flyende kanin”. Det handlade om makt och kraft.

Rani fick ta hand om familjens får och getter och fick leva på oerhört lite mat. Soppa, bröd och te var hennes meny.

År av misshandel och misär

Rani födde sitt första barn i Karachi dit hon och hennes man återvänt. Hon var så mager och sjuk när de

kom dit att hennes pappa blev chockad och viskade ”förlåt mig” i hennes öra. Hon var helt ensam hemma när hon födde en son. Vid 18 års ålder var Rani trebarnsmamma och några år senare fick hon ytterligare en dotter.

De levde nu på Ranis pappa, som betalade allt för familjens uppehälle sedan maken hotat med att slå Rani om han inte betalade. Rani säger att hon hört att hennes man var polis men hon såg honom aldrig i någon uniform och heller aldrig att han åkte till en arbetsplats.

Under de här åren levde hon i obekvämlig misär. Hon fick inte ens sova i en säng, hon fick inte äta kött eller frukt eller ha bra kläder. Varje dag blev hon dessutom misshandlad av sin man.

– Min man var mycket religiös och utåt visade han en snäll sida men hemma var han som en hungrig varg, beskriver hon.

Så länge hennes pappa betalade fick hon studera, så Rani läste en lärarutbildning vid Karachi universitet och arbetade sedan som lärare i engelska under 15 år. Men det var mannen som tog hand om lönen och hon fick inte umgås med någon utanför hemmet.

När den dagen kom att hon inte orkade bära mera tog hon kontakt med polisen men där fick hon höra att situationen hon befann sig i var en sak mellan henne och hennes man. Imamen i moskén upplyste henne om att ”din man är din mästare. Du måste följa din man”.

När hon var 25 år dog hennes pappa. Det fick hon veta en vecka efter

o och har förlåtit

dödsfallet och då var han redan begravd. Det väl tilltagna arv som kanske kunde ha förändrat situationen för Rani tog hennes man sedan han lurat henne att skriva på en fullmakt som gav honom rätten till allt.

Världens bästa land för kvinnor

Till slut anförtrodde hon sig åt en kollega och hennes man och berättade om sin utsatta situation. De föreslog att hon skulle söka till ett universitet i Sverige för att börja läsa där. Att det blev just Sverige beror på, berättar Rani att de som hjälpte henne trodde sig veta att Sverige är det bästa landet i världen för kvinnor! I Sverige mår kvinnor bra! Hon blev antagen vid universitet i Linköping men hade inget pass eller pengar. Hon hade dock lite mark som hon i all hemlighet sålde. Allt om hennes resa hölls djupt hemligt.

Situationen i Linköping blev dock inte vad hon hoppats på. Hon längtade efter sina två döttrar och saknade Pakistan. När mannen hemma hotade att döda döttrarna om hon inte kom tillbaka återvände hon till Karachi. Väl där kedjades hon fast i ett rum, tillbringade flera dagar utan mat och vatten och hotades till livet. En dotter lyckades släppa henne fri och hon flydde till en granne varifrån hon ringde till Lotta Eriksson, som var internationell studentsamordnare vid universitet i Linköping och tidigare hjälpt henne med mat och kläder.

Rani återvände till Linköping och läste till en master i utomhuspedagogik. Men hennes situation var fortfarande komplicerad. Hon hade inga pengar och saknade kompisar.

– Jag köpte socker och gjorde sockervatten. Det blev min mat, berättar hon. En liten spark i mitt hjärta gjorde att jag sökte mig till Mikaelskyrkan i Ryd och där träffade jag diakonen Maria, som gav mig soppa i en liten skål.

Hon såg också till att Rani fick träffa en läkare. Den magra kosten hade naturligtvis gjort henne svag och sjuk. Läkaren var Johanna Davidsson, som sen kopplade in sina föräldrar i Mull-

sjö. De byggde ett nätverk av människor som bland annat hjälpte henne med pengar till mat och hyra.

Drömmer om döttrarnas besök

Rani kom till Mullsjö 2011 efter sina studier i Linköping, då hon fått tips om jobb som lokalvårdare i Nyhemshallen. Hon hyrde hus, gick nio kilometer fram och tillbaka till sitt arbete varje dag och läste svenska.

– Nu har jag blivit självständig, säger Rani med stolthet i rösten.

Sedan 2014 arbetar hon heltid i Gunnarsboskolan och undervisar invandrarbarn i urdu, ett av Pakistans många språk.

Nu har hon ansökt om permanent uppehållstillstånd och drömmer om att hennes två döttrar, som nu är vuxna ska kunna komma och besöka henne. Hon har fått nära vänner och bra arbetskamrater här i Mullsjö.

Rani återvände till Pakistan ytterligare en gång sedan sönerna uppgett för henne att hennes man var död och hon måste komma för att skriva under papper. Det visade sig dock inte

stämna och än en gång fick hon fly för sitt liv från sitt gamla hemland. De två sönerna var uppfostrade av sin pappa och att det var helt i sin ordning att misshandla mamma. Hon var ju en oren kvinna hade han talat om för dem.

Stark relation med Gud

Sedan 2010 är Rani kristen och medlem i Svenska kyrkan. Hon har alltid läst koranen, berättar hon och det finns fina saker där också men det hjälpte mig aldrig.

– I kyrkan känner jag mig lugn. Jag läste själv i bibeln och kom underfund med att det var det jag saknade. Det finns någon som är med mig, som finns runt omkring mig och hjälper mig, beskriver hon. Min relation med Gud blir starkare för varje dag. Jag pratar med min Herre och Jesus när jag är ledsen och de lyssnar och förstår och jag känner i mitt hjärta att de svarar mig.

Idag har hon förlåtit dem som skadat henne, också före detta mannen och hon ber för sönerna.

Välkommen på somm

Musikgudstjänst i Nykyrka kyrka
28 augusti 19.00

I will bring you flowers

Visa, folkmusik och engelsk folksång med

**Greger Siljebo och
Anders Ådin**

Anders är folkmusikern/musikern som turnerat i många olika band och konstellationer samt varit aktiv som studiomusiker i ett 20-tal CD produktioner. Med sitt personliga gitarrspel rör han sig hemtamt i de flesta genrer både som solist och ackompanjator. Som sångare sätts det personliga uttrycket i centrum. Anders är dessutom en av få professionella vevlirespelare i Skandinavien.

Greger är violinist och mandolaspelare. Med sin musikaliska bredd och öppenhet har han blivit en flitigt anlitad musiker i olika sammanhang. 2011 tilldelades Greger SKAP-stipendium i egenskap av låtskrivare och kompositör. Greger anses av många tillhöra toppskiktet bland landets folkmusiker och äger sedan 1985 rätten att titulera sig Riksspelman.

Välkommen!

Svenska kyrkan
MULLSJÖ-SANDHEMS
FÖRSAMLING

Ung operastjärna i Sandhems kyrka

Söndagen den 21 augusti kl 19 får vi lyssna till sång av Emilia Utter med Gustav Andersson på piano.

20-åriga Emilia har redan hunnit debutera på Kungliga Operan i Stockholm. Innan den debuten har hon sjungit på Confidencen i Stockholm och har dessutom en omfattande konsertverksamhet. Emilia som kommer från Flen har utbildat sig vid Vadstena folkhögskola i klassisk sång och Lilla Akademiens musikgymnasium. Hennes önskan är nu att komma in på Musikhögskolan eller Operahögskolan.

– Jag kände att klassisk sång är rätt väg att gå, det är fantastiskt och aldrig tråkigt, säger hon. Det finns så mycket utvecklingsmöjligheter och spännande vägar man kan upptäcka.

I Sandhems kyrka ackompanjeras hon på piano av Gustav Andersson i ett klassiskt program. Gustav har pianot som sitt arbetsinstrument men har också studerat komposition och arrangemang vid Musikhögskolan i Malmö.

armusik i våra kyrkor!

Välkänd kvartett gästar Sandhem

LeWe-kvartetten med Patrik och Gabriella Lernberg och Åsa och Magnus Westroth underhåller **söndagen den 7 augusti kl 19 i Sandhems kyrka.**

Söndagsmusik i Utvängstorp

”Gott och blandat” bjuder sandhemstjerna Rebecka Löving, Helen Davidsson och vår tidigare kantor Anna Lena Gustafsson på i sitt musikprogram **söndagen den 18 september kl 18 i Utvängstorps kyrka.**

Musikaliska pärlor i Sandhem

Det blir ”Musikaliska pärlor” **söndagen den 11 september kl 18 i Sandhems kyrka** vid en musikgudstjänst med mezzosopran Maria Karlsson, tenor Tobias Rudåker och Ann Rudåker Thorell på piano.

Traditionsrik midsommargudstjänst

För 52:a året i följd blir det midsommargudstjänst i Sandhems kyrka med mycket musik och rodd till kyrkan. Spelmän från hela landet under ledning av **Hans Kennemark** från Sandhem, kommer till det som blivit ett av årets stora evenemang i bygden. Förutom våra egna körsångare från församlingen deltar också tillresta körsångare.

Övriga musikanter är **Stefan Wingefors** på piano, **Greger Siljebo**, fiol, **Henrik Wig**, flöjt, **Håkan Olofsson**, bas och mezzosopran **Maria Karlsson** är sångsolist. Kantor i år är **Rebecka Westin** och **Torbjörn Andersson** och **Donald Kennemark** leder gudstjänsten. **Midsommardagen den 25 juni kl 11 i Sandhems kyrka.**

Vi välkomnar våra

NYDÖPTA

Edith Felicia Sofie Beaumont
Emmy Elisabet Lindström
Valter Björn Erik Hinriksson
Sigge Peter Gulbrandsen
Alexander Lars David Strängby
William Tomas Peter Gynnerstedt
Noomi Nathalie Bergman
Dewin Stefan Kent Drage
Tea Alice Martina Granlien

Vi minns våra

AVLIDNA

Karin Torborg Börsbo f 1923
Wolfgang Ulrich Hein f 1929
Erik Allan Andersson f 1936
Otto Vilhelm Viktorsson f 1923
Barbro Edit Margareta Elmestrand f 1932
Carl-Erik Alvar Virgin Holm f 1921
Lars Holger Ingemar Käll f 1933
Anna Margareta Elisabet "Anna-Lisa" Johnsson f 1921
Ture Adolf Vendel Öberg f 1929
Thomas Leif Torgny Andersson f 1943
Nils Ruben Sandström f 1931

Subventionerad familjerådgivning

Svenska kyrkans familjerådgivning i Jönköping erbjuder kvalificerad hjälp till par, familjer och enskilda. Som medlem i Mullsjö-Sandhems församling kostar det enbart 100 kronor/samtal vid 10 tillfällen och därefter är det utan kostnad. Priset för den som inte är församlingsmedlem är 350 kronor utan kostnadstak.

Personalens grundutbildning är socionom och präst med vidareutbild-

ning. I samtalet kommer du att mötas av respekt för ditt eget förhållande till tro. Familjerådgivningens medarbetare har tystnadsplikt och för inte heller journal. Du kan vara anonym om du vill.

Du når familjerådgivningen så här:
Telefonnr. 036-30 35 35.
Telefontid måndag-torsdag
Kl. 11:30-12.00
e-post: familjeradgivningen@svenska-kyrkanjonkoping.se
Adress: Prästgränd 1,
553 21 Jönköping

Sandhems Diakonala syförening firade 50-årsjubileum!

Det är hela 50 år sedan syföreningen i Sandhem startade! Det firades med god mat och dryck en gemytlig eftermiddag i Sandhems Församlingshem. Damerna delade minnen från då och nu och Donald Kennemark som var initiativtagare till syföreningen fanns på plats tillsammans med sin fru Gun-Britt. Han berättade anekdoter och om förändringar som skett i syföreningen genom åren.

Några av "ursprungsmedlemmarna" var också med och firade högtidsdagen. Syföreningen passade också på att göra en utställning i församlingshemmet av en del alster med

anledning av jubileet. Grattis till vår 50-åring - Sandhems syförening!

Välbesökt utflykt till Borås djurpark

En solig dag i början av maj gjorde vi, ett 50-tal personer, en utflykt till Borås djurpark. Dagen startade med andakt i bussen mot Borås. Framme i Borås delade vi på oss för att titta på mäktiga lejon, stora elefanter, de roliga apornas lekar och klappa bondgårdens djur i parkens "Barnens zoo". Då och då träffades vi för gemensamt fika och lunch. Som alltid är det en höjdpunkt att titta på när djuren får sin mat! Det fanns såklart också möjlighet att köpa en glass och njuta i solen den här härliga dagen!

Distriktsårsmöte för Svenska Kyrkans Unga

I år hade vi två ombud från vår lokalavdelning av Svenska Kyrkans Unga i Mullsjö på plats på Flämslätt. Jätteroligt att se hur de tog plats i talarstolen, skrev yrkande och var med och vände och vred på motioner och propo-

sitioner tillsammans med ungdomar från andra lokalavdelningar i distriktet. Självklart fanns också utrymme för lekar, mässa och en massa god mat under årsmötet. Ett intensivt och givande dygn som gav många nya erfarenheter.

Hanna Karlsson och Jonna Hjerpe representerade vår lokalavdelning vid distriktsårsmötet för Svenska Kyrkans Unga.

Predikoturerna finns i JP och FT på fredagarna, längst bak i tidningarna, och där annonseras gudstjänster och arrangemang som tidigare stod på Mullsjö-sidan. Hoppas du hittar annonseringen och vidare till det som annonserats. Välkommen!

Amanda är tillbaka!

Amanda Johansson är nygammal medarbetare på våra kyrkogårdar i sommar. 23-åriga Amanda är Mullsjötös och har tidigare jobbat hos oss under somrarna 2008 och 2009. Amanda är en riktig hästtjej och har egen häst. Ett annat stort intresse är att spela teater och hon är med i Mullsjö amatörteatersällskap. Vi hälsar Amanda välkommen i vaktmästargänget!

Tack, Lars Lundwall

för din insats i Mullsjö-Sandhems församling! Med glädje har vi fått sjunga till ditt psalmspel, lyssna till dina egenkomponerade sånger och vi är glada och tacksamma för all den energi som du lagt ner på att utveckla Sandhems kyrkokör. Vi önskar dig goda och fina dagar framåt!

Elisabeth Falk Nilsson

Konfirmanderna på utflykt till huvudstaden

Alla konfirmanderna samlade i Storkyrkan i Stockholm vid sitt heldagsbesök i huvudstaden.

Övre raden: Hugo Andersson, Robin Düring, Dennis Morén, Amanda Närstrand, Johan Ronnerstam, Elin Eriksson, Louise Johansson.

Mellanraden: Emil Wagman, Clara Irvfors, Clara Holmer, Jasmine Lilja, Felix Knutsson, Emil Josefsson, Melker Svensson, Jonas Granlund.

Nedre raden: Emilia Lancie, Linnea Eskdahl, Saga Boox Nord, Emilia Björnberg Brunell, Lisa Elf, Julia Sandeggen, Anna Anehagen, Jonna Fridén.

Ett av våra mål under konfirmations-tiden är att få ungdomarna att känna gemenskap i konfirmandgruppen och ge dem livsglädje och framtidshopp. Då kan en utflykt med gruppen vara motiverad. En solig men blåsigt och kyligt dag i våras, åkte konfirmanderna till Stockholm. Vi började vårt besök i huvudstaden med en guddad tur genom Gamla stan där vi bland annat gick in i Storkyrkan och tog en titt på S:t Görans och draken. Vid Riddarholmskyrkan stod de tappra konfirmanderna i snällblåsten och väntade i 45 minuter innan vi gav upp. Guiden

hade glömt bort oss och vi gick snopna därifrån! Som plåster på såren fick vi gå in i livrustkammaren. Lite fri tid på stan innan det var dags för besök i S:ta Clara kyrka. Vi blev väl mottagna av diakonen som berättade om det sociala arbete som församlingen utför. Flera av ungdomarna blev tagna av de livshistorier vi mötte och ville spontant ge en del av sin reskassa till bättre behövande. En gudstjänst avslutade dagen i Stockholm. En fin dag där även själva bussresan, det blev cirka nio timmar på bussen, främjade gemenskapen i gruppen!

Fråga prästen

Får man verkligen ha kepsen på sig inne i kyrkan?

Jag har precis varit i kyrkan när ett av mina barnbarn konfirmerades och blev både ledsen och förvånad när jag såg att flera av hans jämgamla kompisar satt med kepsen på sig i kyrkan. Och inte bara keps förresten – de var också klädda i stora oformliga tröjor och slitna jeans.

Min generation fick lära sig att klä sig efter vad vi skulle göra. Och när vi gick till kyrkan fick vi minsann klä oss fina! För mig är det ett sätt att visa respekt både för kyrkan och andra besökare. Är det jag som är gammalmodig och störs av detta eller vad tycker du? Har vi inte rätt att kräva lite vårdad klädsel i kyrkan?

Gammalmodig farmor

Hej!

Kanske kan följande episod hjälpa dig att se att problemet är lite större än du kanske tänker.

För snart 15 år sedan kom en ung kille runt femton sexton år till församlingen där jag jobbade. Han hade en stark kärlek till kyrkan, grubblade lite på att börja jobba i kyrkan. En dag han fick frågan om han ville bli kyrkvård. Han blev glad över förfrågan och kom till den första samlingen klädd i jeans och, just det keps(!).

Vi hade träffen, men efteråt hölls jag kvar av några av de äldre kyrkvårdarna som tydligt markerade att han inte var acceptabelt klädd, och jag var tvungen att tala med honom

om det, om han skulle kunna vara kyrkvård.

När jag tog upp frågan med honom fick jag följande svar.

– Jag tänkte att de kanske skulle ha en åsikt om min klädsel, så därför tog jag min finaste keps.

Det svaret fick mig att på allvar fundera på vem det är som har rätt att bestämma vad som är lämplig klädsel i vår församling. Om en ung människa tar på sig sina finaste kläder, måste han eller hon naturligtvis vara välkommen, allt annat är uteslutet.

Så hur gör vi då med de traditioner och förväntningar som finns runt klädsel och frisyrer. Vi använder oss inte längre av de rekommendationer

som Paulus ger, och vi har inte kvar någon tydlig klädnorm i vårt svenska samhälle i övrigt.

Personligen tror jag det är svårt att just i kyrkan försöka hävda speciella klädnormer för besökare. Självklart kan vi ha högre krav på de som är anställda eller på de som har speciella uppdrag i församlingen.

Vi brukar prata med våra konfirmander om hur förväntningar kan se ut när man kommer till kyrkan, och att det är olika i olika länder.

Men i grunden handlar frågan om respekt, hur en människas respekt för mötet med det heliga ser ut är alltid svårt att veta. Jag stör mig mycket mer på en person som sitter med armarna i kors och vägrar öppna psalmbok eller agenda under hela gudstjänsten, än att någon har keps eller kort kjol.

Jag tycker också att det är störande när människor pratar med varandra under psalmsången eller körsången.

Din fråga handlar till slut om hur vi visar respekt för kyrkan och för varandra, och det enda svar som jag tycker fungerar är den gyllene regeln "allt vad ni vill att människorna skall göra för er, skall ni också göra för dem". Så vi får försöka stå ut med att olika människor gör på olika sätt, men själva anstränga oss för att visa respekt för andra, sådant brukar komma tillbaka med god eftersmak.

Väl mött i våra gudstjänster!

*Torbjörn Andersson
Komminister*

Välkommen med dina frågor till församlingens präster!

Skriv till "Fråga prästen", Mullsjö-Sandhems församling, Kyrkvägen 9, 565 31 Mullsjö eller skicka e-post till: mullsjö-sandhems.forsamling@svenskakyrkan.se Vill du vara anonym publicerar vi naturligtvis inte ditt namn.

Församlingens projekt

Religionsdialog och stöd till utsatta troende

Svenska kyrkan är en del av den världsvida kyrkan. Det betyder att vi har utbyte av och ansvar för varandra. När intoleransen mot troende ökar, ser vi dialog och relation mellan olika religiösa grupper som en överlevnadsfaktor.

Swisha din gåva: 123 272 22 39; skriv Pakistan. Tack!

Svenska kyrkans grundhållning är att det är omöjligt att vara kristen utan att slå vakt om allas lika värde, oavsett religion.

Därför är vårt mål att bygga starka relationer mellan olika religioner och verka för demokratiska, sekulära stater med grundlagsskydd för mänskliga rättigheter och religionsfrihet.

Vi stöder kyrkor som kämpar för sin

överlevnad och kristna i regioner där religionsfriheten ifrågasätts.

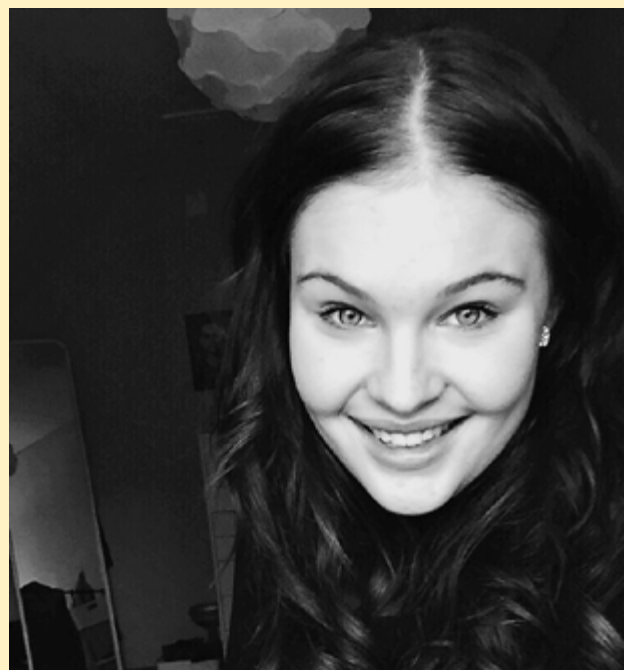
Vi stöder präster som kämpar för en kyrka som står på de utsattas sida och bidrar till utbildning för kyrkans medarbetare.

Vi driver ett utbytesprogram för unga vuxna mellan Svenska kyrkan och kyrkor i fem andra länder.

Det här händer i din

Sommarkafé med loppis och Kyrkrättor

Sommaren är på väg med stormsteg och det betyder att Sommarkaféet snart öppnar. Måndagen den 13 juni slår vi upp dörrarna till kyrkskolan och jag hälsar alla välkomna att ta en mysig fika hos oss, säger Caroline Nilsson, en av ungdomarna som arbetar där.

Kaféet som ligger i trivsamma kyrkskolan, precis bredvid Nykyrka i Mullsjö, har öppet alla vardagar mellan den 13 juni - 22 juli. Här serveras hembakat fika och nybryggt kaffe mellan klockan 9-12 av våra unga sommarjobbare.

Nytt för i år är att Svenska Kyrkans Unga arrangerar loppis med nya prylar på hyllorna varje dag. Loppiset har öppet samma tider som Kaféet. Dessutom finns en Fairtrade-shop och lotterier i Kyrkskolan.

Under hela perioden håller ungdomarna en kort andakt i kyrkan klockan 11 varje dag. Det vore roligt att vara många på andakterna – så känn er hjärtligt välkomna att vara med och dela denna stund! Efter andakten kan du gå en kort guidad tur i kyrkan alla vardagar utom måndagar. Ungdomarna berättar garantat något du inte visste om kyrkan!

På tisdagar och onsdagar har vi Kyrkrättor på besök i kyrkan klockan 10! Alla barn med vuxet sällskap är hjärtligt välkomna att vara med och leta reda på de små rackarna som gömmer sig lite överallt.

Vecka 24-29 i Nykyrka:

Måndagar	Andakt kl 11
Tisdagar	Kyrkrättorna kl 10, andakt kl 11 och därefter guidning av kyrkan
Onsdagar	Kyrkrättorna kl 10, andakt kl 11 och därefter guidning av kyrkan
Torsdagar	Andakt kl 11 och därefter guidning av kyrkan
Fredagar	Andakt kl 11 och därefter guidning av kyrkan

församling i sommar!

Fira skolavslutningen

med jordgubbstårta i Kafé Sigfrid **fredagen den 10 juni kl 9-12!**

Välkommen!

Måndagsafton med andakt

Andakt vid **hembygdsgården i Tavelhult, Utvängstorp, måndagen den 11 juli kl 18.**

Välkommen på sommarkvällar i Utvängstorps kyrka!

Onsdagar 15, 22, 29 juni och 6 och 13 juli, kl 18.

Sommarkvällarna i Utvängstorps kyrka, betyder en stund på kvällen då vi stannar upp inför en bibelperson, lyssnar in sommaren och sjunger tillsammans. Själva andakten börjar 18, men en del brukar komma lite tidigare, för att njuta av kvällen eller byta några ord med varandra.

För dig som är dagledig... Sommarutflykt till Åsens by

Välkommen att följa med på en utflykt till Åsens by i Haurida den **12 juli**. Buss avgår från Handlarn i Sandhem kl 13.15 och Kyrkans Hus i Mullsjö kl 13.40. När vi kommer fram får vi fika i "Svinhuset". Sedan har du möjlighet att själv gå runt att titta i kulturreservatet eller följa med på en guidad tur (ca 30 min). Bussen återvänder kl 16.30 och vi beräknar att vara tillbaka i Mullsjö ca kl 17.45 och i Sandhem kl 18.10.

Kostnad: 100:-

Anmälan sker senast onsdag 22 juni per

telefon till Maria Karlsson: 0760-183290

eller e-post: maria.karlsson@svenskakyrkan.se

Det går också bra att skriva upp sig på listan i Kyrkans Hus i Mullsjö.

Kulturreservatet Åsens by

År 2000 bildades kulturreservatet Åsens by och blev därmed Sveriges första kulturreservat. Åsens by visar hur en småländsk by kunde se ut vid tiden för sekelskiftet 1900. Byn består av tre gårdar där samtliga hus ligger på sina ursprungliga platser. Också odlingslandskapet har förblivit relativt orört, då varken "storskiftet" under 1700-talet eller "laga skifte" under 1800-talet genomfördes fullt ut i Åsens by. Skiftena innebar att man samlade de splittrade ägorna till ett antal större jordlotter som kopplades till varje gård i syfte att få en mer rationell drift. Många byar splittrades genom skiftena, men i Åsen finns fortfarande alla de små och gårdsgårdsomhändertagna åkrarna och betesmarkerna kvar, totalt cirka 35 hektar.

Så växte vårt Mullsjö fram till ett modernt samhälle

MULLSJÖ HISTORIA

På 1300-talet fanns det väg vid Mullsjö och 1656 uppfördes den första kyrkan. Bengt "Picko" Sköldh har sammanställt en del årtal där man får en uppfattning om hur vårt samhälle sakta växte fram till vad det är idag. I nästa nummer av Kyrktuppen följer flera årtal!

Mullsjö under 1300-talet

- 1300-talet: Väg vid Mullsjö.
- Sjön Stråken skrivs i handskrift "Strukni."
- 1386: Havstenshults Gård nämns för första gången i skrift som "Havstenshult".

Mullsjö under 1400-talet

- 1439: Bredareds gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Bredaryd.
- 1481: Mullsjön skrivs som "Mullsiö". Mull avser mossjorden som finns på sjöns nordöstra strand.
- Gunnarsbo gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Gunnaboo.
- Bosebygd's gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Bosabygden.
- Liabäcks gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Ledhebecken.

Mullsjö under 1500-talet

- 1500-talets början: Bosebygd's gård ägdes av Erik Abrahamson Leijonhufvud, ståthållare i Västergötland och en av de stormän som Kristian Tyrann lät avrätta i Stockholms blodbad år 1520.
- 1540: Gyljeryds gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Gyllerith.
- 1563: Sjöryds gårdsnamn nämns första gången i jordeboken som Rodenes. Äldsta namnet på gården är Rödanäs. Namnet är dunkelt i fråga om syftningen, något näs går inte ut i sjön vare sig vid gården eller anorstädes.

Mullsjö under 1600-talet

- 1656: Första kyrkan uppförs.
- 1663: Nykyrkan nämns för första gången i jordeboken som frälse vid namn Sågan.

- 1685: Sågan ved Nykyrckian. Sågen har legat vid kyrkan på gården Bredared.

Mullsjö under 1700-talet

- 1741: Ryfors Järnbruk grundas på hemmanet Ersereds mark. Namnet Ryfors betyder "Forsen vid Rydet" och syftar på den fors som bildats i Tidan nordost om den plats där torpet Rydet legat.
- 1783: Nykyrke socken uppträder i jordeboken för första gången. Nykyrke tillhör de yngsta bland Sveriges socknar.

Mullsjö under 1800-talet

- 1835: Olof Kron beslöt meddela sockenstämman att i händelse av att han avled utan bröstarvingar testamentera gårdsfastigheten Gunnarsbo samt övriga tillgångar till skolinrättning i Nykyrka socken.
- 1839: Testamente på ovan nämnda upprättat.
- 1842: 18 januari. Olof Kron avlider. Gravplats med gravsten till vänster om kyrkan.
- 1845: Kunglig Majestät utfärdade den 18 juni stadga angående folkundervisningen i riket där enligt lag skulle finnas minst en folkskola i varje socken.
- 1846: 27 maj. Sockenstämman beslutar bygga ett skolhus.
- 23 september: Postdiligensen mellan Jönköping och Mariestad rånas några hundra meter norr om Västra Kärrs gästgivaregård. Postiljonen mördades. Minnesskylt finns på platsen vid gamla landsvägen.
- 1848: Gunnarsbo folkskola tas i bruk.
- 1860-talet: Såg uppförs på nuvarande familjen Håkan Wickerts tomt utmed Mullsjön. Spår efter hanteringen finns kvar vid stranden

och på sjöbotten.

- 1861: 21 mars. Konungen beslutar om kommunstyrelser på landet.
- 1862: 1 november. Poststation i Mullsjö. Flyttades från Slättäng. Postmästaren Anders Otto Granfelt medflyttar. Järnvägen Mullsjö-Falköping anläggs.
- 1863: Järnvägen Mullsjö-Jönköping anläggs. Stationsbyggnad uppförs. Stinsbostad uppförs. Godsmagasin uppförs. Vattentorn och vattenhäst uppförs.
- 1865: Augusta Carolina Andersson ansvarig för Nybohms affär.
- 1867: C M Andersson ansvarig för Nybohms affär.
- 1868: Frans Botvid Håkansson övertar Nybohms affär och ändrar namnet till Mullsjö Handelsstation och Hotell.
- 1870: Fastigheten Skuggan utmed Gunnarsbovägen uppförs. Fastigheten Framnäs utmed Sjövägen uppförs.
- 1876: SJ-hus 9B uppförs, inrymde senast Lundströms Blomsterhandel. Byggnaden revs 1998.
- 1878: Missionshus uppförs efter beslut 12 mars samma år.
- Margretelund 1 ("Skomakargården") uppförs. Förste ägare var Samuel Kristiansson. 1880 öppnade Henning Johansson från Kölingared skomakeri i fastigheten. Fastigheten Rosenborg uppförs.
- 1885: Nuvarande Nykyrka kyrka uppförs i "romantiskt imiterad norsk stil" efter initiativ av familjen Sager på Ryfors
- 1886: AB Ljungqvists Eftr grundas av Claes Ljungqvist, 29 år.

Fyra sommarsöndagar att fira i kyrkan

Lär känna kyrkan

Text: Elisabeth Falk Nilsson

Nu börjar det bli grönt runt omkring oss och vi får uppleva hur naturen fylls av växtkraft och liv igen. I kyrkan kallar vi den här tiden för trefaldighetstiden.

När man undervisar konfirmander brukar man lära dem att det finns fem liturgiska färger, och att en av dem är grönt. Det är lätt att förstå att grönt hör ihop med växande, och när vi berättar om detta handlar det om vårt eget växande; växa som kristna och i det som Jesus lär oss. När hösten kommer får vi skörda det som har växt, säd, grönsaker och frukter. I vårt eget liv kommer också en tid av mognad och skörd.

I söndags firade vi Heliga trefaldighets dag, och temat var Gud – Fader, Son och Ande. Det första vi får lära oss är att Gud är treenig, tre i en, och därav kallas den här delen av kyrkoåret för trefaldighetstiden. Gud visar sig som Fader, Son och Ande för oss, men är en enda Gud.

Vårt dop

Söndagen den här helgen blir därmed Första söndagen efter trefaldighet. Temat är vårt dop, och i gudstjänsten får vi lyssna till bibeltexter omkring dopet och be bönen:

*Livets Gud,
tack för att du genom dopet
förenar oss med Kristus
i hans död och uppståndelse.
Hjälp oss att dag för dag
leva i vårt dop
och mogna i vår tro.
I Jesu namn. Amen.*

Två röda dagar

En helg under sommaren är en dubbelhelg, midsommarhelgen, det är två röda dagar i almanackan. På lördagen firar vi Midsommardagen, och temat är Skapelsen. Det kan vi tänka på när vi dansar runt midsommarstången, prydd med blommor i hela färgskalan, och i gudstjänsten påminns vi om att

- Gud har skapat allt.
- Gud har skapat människan; dig och mig.
- Gud skapar fortfarande.
- Gud har gett oss ansvar att sköta det han har skapat.

Söndagen efter midsommandagen kallas Den helige Johannes Döparens dag. Johannes var den profeten som hade uppgiften att bereda vägen för Jesus, och uppmanade till tro på honom som skulle komma efter honom; Jesus Kristus.

Altartavlan i Sandhems kyrka

En annan dag under sommaren är Kristi förklarings dag. I Sandhems kyrka ser vi bibelberättelsen målad på altartavlan. Jesus tog med sig tre lärjungar upp på ett högt berg, och där fick de "se" Jesus tillsammans med Mose och Elia. Efter en stund ser de bara Jesus igen, och de får förklarar för sig vem Jesus är, och vi får be med i bönen: öppna våra ögon så att vi kan se vem Jesus är.

Välkommen att fira gudstjänst och lära känna Jesus alltmer!

Välkommen till sommarens gudstjänster!

Med reservation för eventuella ändringar, se www.svenskakyrkan.se/mullsjosandhem

MAJ

29 maj – 1 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

JUNI

5 juni – 2 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Bjurbäcks kyrka: Gudstjänst

Kl 15 i Mullsjö hembygdsgård: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

12 juni – 3 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Mässa

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

19 juni – 4 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

25 juni – Midsommardagen

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gudstjänst och folkmusik

Kl 11 i Sandhems kyrka: Gudstjänst och folkmusik

26 juni – Den helige Johannes Döparens dag

Kl 19 i Bjurbäcks kyrka: Gudstjänst och folkmusik

JULI

3 juli – 6 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Missionskyrkan: Gemensam gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

10 juli – Kristi förklarings dag

Kl 10 i Bjurbäcks kyrka: Gemensam mässa

Kl 19 i Missionshuset i Sandhem: Gemensam gudstjänst

17 juli – 8 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Missionskyrkan: Gemensam gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Gemensam mässa

24 juli – 9 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gemensam mässa

Kl 10.30 i Pingstkyrkan, Sandhem: Gemensam gudstjänst

31 juli – 10 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

AUGUSTI

7 augusti – 11 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Bjurbäcks kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Musik

14 augusti – 12 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Mässa

Kl 19 i Sandhems kyrka: Sandhemsmässan

21 augusti – 13 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Nykyrka kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Sandhems kyrka: Musik

28 augusti – 14 söndagen efter trefaldighet

Kl 10 i Sandhems kyrka: Gudstjänst

Kl 19 i Nykyrka kyrka: Musik

SEPTEMBER

4 september – 15 söndagen efter trefaldighet

Kl 11 i Kyrkans Hus i Mullsjö: Gudstjänst

Dessutom...

BJÖRKGÅRDEN

Andakt på torsdagar kl. 10.30

MARGARETAS PARK

Andakter följande lördagar kl. 15:

4 juni, 2 juli, 6 augusti

NYKYRKA KYRKA

Andakt i samband med sommarkaféet; vardagar kl 11

KYRKANS HUS I MULLSJÖ

• Morgonandakt – Vardagar kl. 8.30 i samband med Kafé Sigfrids öppethållande

• Veckomässa – Onsdagar kl. 18 till och med 8 juni, och från och med 31 augusti.

• Andakt med små och stora – Torsdagar kl. 9.15 under terminerna

Svenska kyrkan

MULLSJÖ-SANDHEMS
FÖRSAMLING

Programinnehållet annonseras på hemsidan:
www.svenskakyrkan.se/mullsjo

Lyssna på Radio Sigfrid måndagar kl 10.00-11.30
Repris måndag 17.30-19.00, lördag 13.00-14.30

95,6 MHz Radio Sigfrid

Och varför bekymrar ni er för kläder?

De arbetar inte och spinner inte.
Men jag säger er: inte ens
Salomo i all sin prakt var klädd
som en av dem. (Matt 6:28-29, Bibel 2000)

TUPPENKRYSSSET

Foto: Eise-Marie Olofsson	MAN ELLER HA SITT HEM	SLAG- KRAFTIG	SKYDDA ELLER POPGRUPP	SKA BRINNA ELLER SVAGE		DRAR	DEN BESTÅR AV RÖK OCH DIMMA	ALTER- NATIVT	RÖTEN UR HUNDRA	SPECIELLA ELLER PRIVATA	KOMMEN- TARER	PLUMP	SNÅLA	
				GÖR KOR	VIKT EL- LER HOBBY									HUSRUM
POLITISE- RAD FORM AV KRIS- TENDOM														
NÖD- VÄNDIGT											STYCKE AV BACH OVÄN SEN LÄNGE			
FASTA	DE SAM- ARBETADE MED FIENDEN													
ÖPPNA LANDSKAP SPEDITÖR ELLER DEL- TAGARE I SLALOM						CLAUDIUS ADOPTIV- SON	RÄCKA STOCK- HOLMARE		HUVUD- ARTÄREN STORT HAV					
BLOMMA						PÅ GRUND AV ÅTT				USCH BILMÄRKE		ILLVILJA	VARUHUS	
			DELSTAT I USA	HONOR					KOMMER EFTER B BRANTA EL- LER SURA					
BARNMAT			SKYDD					HYPOTES EJ UT- FRÅGAD				KYLER KEJSARE		
FRÄN- SLAGEN			SMILA DRYCK			ÅRAD OCH FÖRSÄKRAD SNACK- SALIGA				FÅR GULD MER STYV- NACKAD				
Korsords- konstruktör: Lars-Göran Såthi ©	VERKA ELLER RYMMA MYCKET ILLA DÄRAN				BÖR- DORNAS FIRAS 2 MARS								BÖR VETA HUR MAN STAVAR	TILL- SKANSA SIG
LAG	SVIKER SIN PLIKT								BARA KLAR					
SLASK			STORA HÅL							TA ELLER TE SIG				
MINSKAD I OMFÄNG			OLJE- BOLAG							DRYCK				
								HÅRT VIRKE INTE			PRO- NOMEN MAT EL- LER SMÅ BUSKAR KÄNNER PÅ SIG		MUSIK- STYCKE EL- LER GOTT- GJORT	
LÖVTRÄD				HALVGRÄS ELLER SILVER			HÅLAN	FIRAS 31 OKTOBER FLINA						
NEURO- LOGISK SJKDOM			TROSA ELLER GÅNG	DE ÄR ENHJÄRT- BLADIGA BLOMVÄXTER OK FEST EL- LER PÄCKE									KULA DOKTOR	
UT- BRINGADE LEVEROP	SLET ÅGA							FYRA	GASTEN ELLER KNIPAN SKYDD 60 I ROM					
SMUTS- KASTAT								DE ÄR MÄRDDJUR						
								BLIR STÖRRE					SVENSK NYHETS- BYRÅ	

Fader, om du vill det, så ta bort denna bågare från mig.

A	R	M	E	N	I	E	R
L	A	U	S	A	N	N	E
S	T	A	G	A	V		
F	A	T	E	S	S		
Ä	D	E	R	L	Ä	T	A
N	E	R	E	L	G	Ä	R
G	F	O	N	E	M		
M	E	S	E	D	I	N	B
N	J	U	R	U	N	D	A
E	G	G	E	N	B	E	V
K	A	R	L	D	I	E	S
K	O	K	A	I	N	T	E
O	R	T	G	E	N	T	I
S	K	E	N	A	D	E	S
O	R	Ä	E	J	S	O	L
V	I	N	T	E	R	D	Ä
O	M	T	U	B	C	O	A
L	A	M	A	F	O	R	E
B	B	I	L	D	N	A	F
A	L	O	E	N	A	D	A
N	A	M	N	U	N	D	E

Fem vinnare får välja mellan en bok från Bokhyllan eller varor från Sackeusboden i Kyrkans Hus i Mullsjö för max 150 kronor.

Vi vill ha din lösning senast den 29 juli 2016. Märk kuvertet "Tuppenkryssset" och skicka det till Mullsjö-Sandhems församling, Kyrkvägen 9, 565 31 Mullsjö.

Vinnare av Tuppenkryssset nr 1, 2016 är:

Kristina Johansson Hökgatan 10 c, 56534 Mullsjö, Elly Johansson Ljunggatan 1, 56532 Mullsjö, Ingrid Walther Sälggatan 1, 56533 Mullsjö, Göran Forsberg Rönn-
gatan 17, 56533 Mullsjö, Ove Ljung Rönnngatan 39, 56533 Mullsjö.

Grattis!

Namn: .....

Adress: .....

Postadress: .....

Tänkt & Tyckt

GÄSTRÖNIKÖR: ETELKA PAULSSON

Upplevelser som följt mig hela livet

Jag sitter på spårvagn 2 i Wien. Det är sent på kvällen. Min mamma, min lillebror, 10 år och jag, 13 år är som flyktingar på väg till ett härbärke på Westbahnhof. Vi är trötta och oroliga och undrar om det finns plats kvar för oss där. Det är den 20 december och staden är vackert belyst inför den kommande julhelgen. Efter att ha tillbringat tre dagar i ett fängelse tillsammans med ett 20-tal landsmän för registrering blev vi utsläppta utan någon vidare vägledning. En polisman som vi mötte förstod vår belägenhet. Vi tog tacksamt emot hans rekommendation om nunnornas härbärke.

Ungernrevolten som bröt ut 1956 fick många liksom Etelkas familj att fly landet. Järnridån monterades ner först 1989. House of Terror i Budapest, är ett minnesmärke över den.

Foto: Elisabeth Falk Nilsson

Vi har nyligen, den 16 december 1956, flytt från Ungern där det pågick ett fruktansvärt inbördeskrig.

Människor delade med sig

Jag minns att jag var väldigt ledsen. Spårvagnen var nästan tom på passagerare. Plötsligt föll min blick på en äldre man som höll en stor påse clementiner i sin famn. När han skulle stiga av spårvagnen vände han sig plötsligt om och gav hela påsen till mig. Jag blev fullständigt mållös och överraskad och hann inte ens tacka innan han försvann. Jag har aldrig kunnat glömma honom och hans gåva.

Vi hamnade sedan på en nästan överfull flyktingförläggning i centrala Wien.

Det fanns inte några lediga sängar kvar utan bara halmmadrasser på golvet med en kudde och en filt. Vi delade rummet med sju andra personer och låg utan mellanrum tätt intill varandra.

Jag minns att jag längtade hem och drömde mig tillbaka och till våra tidigare julhelger. Vi kan nog inte fira någon jul i år tänkte jag. Det var bara två dagar kvar till helgen. Men det otroliga inträffade. Lägerchefen kallade på mamma och meddelade att hon med sina två barn var hembjuden till en österrikisk familj på julafton. Det blev en fantastiskt varm och kärleksfull kväll med mycket god mat och med julklappar till oss alla. Det har betytt oerhört mycket i mitt liv - när vi förlorat allt och var totalt osäkra på vår framtid, kom människor i vår väg och förgyllde vår tillvaro. De såg

oss och förstod hur utsatta vi var och delade med sig av sitt eget. De här upplevelserna har följt mig hela mitt liv.

En kärleksfull insats

När människor behövde fly från Balkan i början på 1990-talet, kände jag starkt att jag gärna ville finnas till och lindra deras svåra situation. Jag minns hur jag tog kontakt med dem som blev kommunplacerade här i Mullsjö och försökte vara till hjälp och stöd tillsammans med ett antal frivilliga entusiaster från kyrkor och föreningar.

Många blev våra vänner för livet och det är en stor glädje att se hur bra det har gått i arbetsliv och bosättning för dem som bor kvar här.

Nu har vi återigen många nyanlända flyktingar, fler än någonsin. Varken de eller vi vet hur deras framtid kommer att se ut, men ett är säkert: varje liten kärleksfull insats för en enskild flykting kan betyda oerhört mycket. "Ingen kan hjälpa alla men alla kan hjälpa någon". Någon som vill komma nära och vill gå med en bit på livsvägen, kan vara till otrolig hjälp.

Etelka Paulsson är diakon i Svenska kyrkan – vigd i Lunds domkyrka. Hon har arbetat i Mullsjö från 1994. Nu är hon pensionerad men engagerad i Våntjänsten, sjunger i Nykyrka kyrkokör och också engagerad i hjälp och stöd åt nyanlända flyktingar och deras integration.